

№10 (430)
31 қазан
2018 жыл

ZhUrbanov University

Облыстық
ақпараттық-
танымдық газет

1997 жылдың 12 наурызынан бастап шығып келеді

**ПРОФЕССОР
ЭКОЛОГИИ**

4-5

Бүгінгі санға

УНИВЕРСИТЕТ
ТҮЛЕГІ –
ЗАУЫТ
ДИРЕКТОРЫ

8-9

ТУРИЗМДІ
ДАМУДА
ТАРИХИ-МӘДЕНИ
ЕСКЕРКІШТЕРДІҢ
ҮЛЕСІ ЗОР

10

ТАЛАНТЛИВЫЙ
ПЕДАГОГ
РЕДКОГО
ОБАЯНИЯ

12-13

РЕКТОР ШЕТЕЛДІК СТУДЕНТТЕРМЕН КЕЗДЕСТІ

Студенттер сарайында университет ректоры шет елдерден келген 200-ге жуық 1-курс студенттерімен арнайы кездесті. Кездесуде ректор студенттерге оқу орнының ішкі тәртібі мен негізгі ережелерін түсіндіріп, университет қабырғасында және одан тыс жерде қоғамдық тәртіп сақтаудың маңыздылығын атап өтті.

Сондай-ақ, Бауыржан Аманкелдіұлы білім алушыларға сабақ үлгерімі үздік болған жағдайда, арнайы степендияларға қол жеткізу мүмкіндігі бар екенін хабарлады.

Кездесуде ректор білім алушылардың назарын 3 мәселеге аударды. Ең үздік студенттерге академиялық ұтқырлық бағдарламасы бойынша шетелде оқуға және қос-дипломды білім алу мүмкіндігі және кириллицаны үйрену үшін сабақтан тыс арнайы курстардың ашылғаны туралы барлық қажетті ақпараттарды да тілге тиек етті.

Көпшілік үшін қазіргі қажеттілік – жатақхана тақырыбы да талқыланды, сондай-ақ кездесуде студенттердің сабақтан тыс жұмыс жасау, үштілділік мәселелері де сөз болды. Ректормен кездесу барысында студенттерді оқу ақысынан жеңілдік алу сұрақтары қызықтырды.

Сөз соңында университет ректоры студенттерге түсініксіз сұрақтарға жауап іздеген әрдайым сақ болу керектігін, әлеуметтік желілердегі ақпарат ағынын сұрыптай ала білуді және патриотизм, рухани баю мәселесін алға тартты.

«БОЛАШАҚ» БАҒДАРЛАМАСЫНА АРНАЛҒАН БРИФИНГ

Қ.Жубанов атындағы АӨМУ-де «Болашақ» халықаралық стипендиясының ресми өкімшісі - «Халықаралық бағдарламалар орталығы» АҚ бастауымен «Болашақ» бағдарламасы арқылы шетелде білім алу жөнінде және аталған стипендияны тағайындау үшін үміткерлерді іріктеу қағидаларына түсініктеме беру мақсатында ақпараттық брифинг өткізді.

Шараға Ақтөбе облыстық «Жастар ресурстық орталығы», «Жастар бастамаларын жүзеге асыру және ұйымдастыру» бөлімінің маманы Таңатаров Нурсейіт қатысты. Брифингке университет оқытушылары, факультет студенттері, жоғары сынып оқушылары және ата-аналар да шақырылды.

БРИФИНГ, ПОСВЯЩЕННЫЙ ВОПРОСАМ ПРОГРАММЫ «БОЛАШАК»

В университете Жубанова прошел брифинг, посвященный вопросам международной стипендиальной программы «Болашақ», организованный Центром международного сотрудничества университета Жубанова совместно с официальным администратором АО «Центр международных программ». Цель информационного

РЕКТОР ВСТРЕТИЛСЯ С ИНОСТРАННЫМИ СТУДЕНТАМИ

Во дворце студентов продолжилась традиционная встреча ректора университета Жубанова Бауыржана Ердембекова с первокурсниками. На приеме у ректора побывали иностранные студенты.

В ходе встречи руководитель университета более подробно рассказал об основных правилах и внутреннем распорядке, подчеркнув важность соблюдения общественного порядка в университете и за его пределами.

Бауыржан Амангельдиевич напомнил о специальных стипендиях отличникам, обучающимся на платной основе. Так, он затронул тему академической мобильности, двудипломного образования и объявил об открытии внеурочных специальных курсов по обучению кириллице.

Не остались без внимания и проблемы обеспечения общежитием, организации досуга студентов, выделения государственных и ректорских грантов, вопросы полиязычия.

В конце встречи ректор университета призвал студентов быть осторожными при поиске ответов на интересующие вопросы, анализировать информацию, полученную в социальных сетях, и развивать чувство патриотизма и духовную среду.

THE RECTOR MET WITH FOREIGN STUDENTS

At the Students' palace was the traditional meeting between the rector of Zhubanov University Bauyrzhan Erdembekov and 1st year students. At the reception, the rector had foreign students. During the meeting, the rector spoke in detail about the basic rules and regulations of the university, emphasizing the importance of maintaining public order at the university and beyond.

Bauyrzhan Amangeldievich reminded of special scholarships for excellent students studying on a free basis. In addition, he spoke about academic mobility, double-diploma education and announced the opening of extracurricular special courses on teaching Cyrillic. Also he touched the problems of students hostels, and organization of leisure activities for students, state grants and issues of multilingualism.

мероприятия – разъяснение правил отбора претендентов, порядок присуждения международной стипендии, возможностей заграничного образования, в том числе бесплатного Европейского образования.

На встрече приняли участие представители Молодежного ресурсного центра по Актыбинской области, специалист отдела реализации и организации молодежных начинаний Танатаров Нурсейіт, преподаватели и студенты университета, а также ученики старших классов и их родители.

THE BOLASHAK PROGRAM BRIEFING

The briefing was held at Zhubanov University about the international scholarship program "Bolashak", which was organized by the Center for International Cooperation with the official administrator of the Center for International Programs JSC. The purpose of the event was to clarify the rules for the selection of applicants, the procedure for awarding international scholarships, opportunities for foreign education, including free European education.

The meeting was attended by representatives of Youth Resource Center in the Aktobe oblast, the specialist in the implementation and organization of youth initiatives Tanatar Nurseit, teachers and students of the university, as well as high school students and their parents.

ЖҰБАНОВ УНИВЕРСИТЕТІНДЕ ЕЛБАСЫ ЖОЛДАУЫ ЗОР ЫҚЫЛАСПЕН ТЫҢДАЛДЫ

5 қазанда ҚР Президенті Н.Назарбаев Қазақстан халқына арналған кезекті Жолдауын жариялады. Жолдау қазақстандықтардың әл-ауқатының өсуі: табыс пен тұрмыс сапасын арттыру аясын қамтыды. Сөз басында Президент тәуелсіздік жылдарындағы еліміздің қол жеткізген жетістіктерін атап көрсете отырып, алдағы жаңа міндеттерге жеке-жеке тоқталды.

«Жоғары білім беру ісінде оқу орындарының маман дайындау сапасына қатысты талаптар күшейтіледі. Біз гранттардың санын көбейттік, енді жауапкершіліктің кезеңі келді. Жоғары оқу орнының табыстылығын бағалаудың басты критерийі – оқу бітірген студенттердің жұмыспен қамтылуы, жақысы жоғары жұмысқа орналасуы. Жоғары оқу орнындағы ірілендіру саясатын жүргізу қажет», - деп шегеледі Н.Назарбаев. Сонымен қатар Елбасының 2019 жылды Жастар жылы деп атаған ұсынысын 13 мыңнан астам студентті бар университеттің профессор-оқытушы құрамы қуанышпен қабылдады. Өйткені жоғары оқу орнында білім алушы жастар саны жыл сайын қарқынды жоғарылауда. Сондықтан бүгінгі Жолдауда мемлекеттік саясаттың басымдығы ретінде қарастырылған жастар мен отбасы институтын кешенді қолдауды ұстаздар қауымы дұрыс шешім деп қабылдады. Сондай-ақ «Педагог мәртебесі» туралы заң қабылданатыны да осы Жолдау барысында жарияланды. Президент Н.Назарбаевтың Халыққа Жолдауын онлайн жүйесінде университеттің барлық факультеттері қарап, талқылады.

В УНИВЕРСИТЕТЕ ЖУБАНОВА ОБСУДИЛИ ПОСЛАНИЕ ПРЕЗИДЕНТА

5 октября 2018 года Президент Республики Казахстан Н.А. Назарбаев выступил с ежегодным Посланием народу. Обращение главы государства касалось актуальных вопросов социально-экономического развития страны, а также задач по дальнейшему повышению благосостояния населения. В начале своего выступления Президент подробно рассказал о достижениях нашей страны за годы независимости и остановился на новых задачах.

«В высшем образовании будут повышены требования к качеству подготовки в учебных заведениях. Мы увеличили количество грантов, теперь наступило время усиления ответственности. Главным критерий оценки успешности вуза – это занятость выпускников после окончания учебы, их трудоустройство на высокооплачиваемую работу. Нужно проводить политику по укрупнению вузов», — добавил он. Также Н.А. Назарбаев подчеркнул, что 2019 год объявлен Годом молодежи. Всестороннюю поддержку молодежных и семейных институтов, которая рассматривается в качестве приоритета государственной политики, профессорско-преподавательский состав университета отметили как одно из самых верных решений. Стоит отметить, что в ходе мероприятия было объявлено о принятии Закона о «О статусе педагога». Послание Президента Н.А. Назарбаева было прослушано в онлайн режиме на всех факультетах университета.

AT ZHUBANOV UNIVERSITY WAS DISCUSSED THE PRESIDENT'S MESSAGE

Today the President of the Republic of Kazakhstan N. Nazarbayev delivered an annual message to the people. The message concerned topical issues of socio-economic development of the country, as well as tasks to further improve the welfare of the people. At the beginning of his speech, the President spoke in detail about the achievements of our country over the years of independence and focused on new tasks.

«In higher education will be increased the requirements for the quality of education. We have increased the number of grants, now it is time to increase responsibility. The main criterion for evaluating the success of a university is the employment of graduates after graduation, their employment in highly paid jobs. We need to pursue a policy on the integration of universities», added he. Nursultan Nazarbayev also stressed that 2019 was declared the Year of Youth. The number of students in higher educational institutions is growing every year. Therefore, the comprehensive support of youth and family institutions, which is regarded as a priority of state policy, was noted by the faculty of the university as one of the most correct decisions. The adoption of the Law on the "Status of the Teacher" was announced during today's event. The message of President Nursultan Nazarbayev today was heard online in all faculties of the university.

СТАРТАПШЫ СТУДЕНТТЕР ҰЛТТЫҚ MEET-UP-ҚА ҚАТЫСУҒА ЖОЛДАМА АЛДЫ

Жұбанов университетінің қабырғасында «Аймақтық кәсіпкерлік уикенд» (Regional Entrepreneurial Weekend) шарасы өтті.

Аталмыш жиынның пленарлық сессиясында hard talk режимінде жастармен ашық диалогқа Жұбанов университетінің Ғылым және инновациялар жөніндегі проректоры Рахым Бекназаров, ERG компаниясының корпоративті коммуникациялар департаментінің директоры Фатима Қосаева, ALMAU университетінің кәсіпкерлікті дамыту және инновациялар орталығының директоры Ксения Южанинова, Ақтөбе облысы бойынша кәсіпкерлік палатасының «Кәсіпкерлікті бейкаржылық қолдау» бөлімінің басшысы Ержан Нұрғалиев, Ақтөбе политехникалық колледжі директорының орынбасары Асқар Аймұқатов түсті. Айта кету керек ERG компаниясының «Студенттік кәсіпкерліктің экожүйесі» жобасына Ақтөбе қаласынан тек екі оқу орны қатысуда. Олар Қ.Жұбанов атындағы АӨМУ және Ақтөбе политехникалық колледжі.

Тартысты өткен уикенд түстен кейін шеберлік кластарымен жалғасты. Шеберлік кластарын бизнесті прогресте және өндірістерді стандарттау бойынша эксперт Жанна Дүйсенова, E-learning content designer Раушан Абылкасымова, Microsoft Kazakhstan-ның Білім беру департаментінің басшысы Нурлан Жаныбековтер өткізді.

Уикенд соңында ERG компаниясы жариялаған «Rew Challenge» байқауының нәтижелері белгілі болды. Байқау қорытындысында Жұбанов университетінің 5 командасы үздіктер қатарынан табылып, 2018

жылдың қараша айында Астана қаласында өтетін ұлттық Meet-Up-қа қатысуға жолдама алды.

СТУДЕНТЫ- СТАРТАПЕРЫ ПОЕДУТ НА НАЦИОНАЛЬНЫЙ MEET-UP

В университете Жубанова прошел Региональный предпринимательский уикенд (Regional Entrepreneurial Weekend).

На пленарной сессии, которая проходила в режиме hard talk в открытом диалог вступили проректор по науке и инновациям университета Жубанова Рахым Бекназаров, директор департамент по корпоративным коммуникациям компании ERG Фатима Косаева, директор Центра развития предпринимательства и инновации университета ALMAU Ксения Южанинова, руководитель отдела нефинансовой поддержки предпринимательства Палаты предпринимателей по Актыбинской области Ержан Нурғалиев, заместитель директора по учебно-методической работе Актыбинского политехнического колледжа

Асқар Аймұқатов.

После увлекательного дискуссия уикенд продолжился мастер-классами. Мастер-классы проводили Нурлан Жаныбек - руководитель Департамента по образованию в компании Майкрософт Казахстан, Жанна Дүйсенова - эксперт по бизнес-процессированию и стандартизации предприятия? в DPR Studio, Раушан Абылкасымова - e-learning content designer в EdGravity. В конце Регионального предпринимательского уикенда были подведены итоги конкурса «Rew Challenge», который объявила компания ERG. По результатам конкурса лучшими были признаны 5 команд университета Жубанова, они поедут в конце ноября 2018 года в город Астана, где примут участие в Национальном Meet-Up.

START-UP STUDENTS WILL ATTEND THE NATIONAL MEET-UP

Zhubanov University is a participant of ERG "Ecosystem of Student Entrepreneurship" project. The number of activities are being carried out in the

regions to develop entrepreneurship among young people one of this event is Regional Entrepreneurial Weekend.

The vice-rector for Science and Innovations Rakhym Beknazarov opened the event and spoke about the work, which was done in the framework of the project «Ecosystem of student entrepreneurship». He also wished all the project participants success.

At the plenary session, which was held in hard talk mode, participated Yezhan Nurgaliyev, the head of the non-financial business support department of the Chamber of entrepreneurs in Aktobe oblast, Fatima Kosaeva, director of corporate communications at ERG, Ksenia Yuzhaninova, director of the Center for Entrepreneurship and Innovation at the University of ALMAU, deputy director on educational and methodical work of Aktobe Polytechnical College Askar Aimukatov. It should be noted that only two educational institutions are participating in the ERG project "Ecosystem of Student Entrepreneurship" from Aktobe city. Only ARSU named after K.Zhubanov and Aktobe Polytechnical College.

After the discussion, the weekend was continued with a master class. Masterclasses were conducted by Nurlan Zhanybek – the head of the department of education at Microsoft Kazakhstan, Zhanna Dyusenova – the expert on business processing and standardization of enterprises at DPR Studio and Raushan Abylkasymova - e-learning content designer at EdGravity.

At the end of the Regional Entrepreneurial Weekend, the results of the Rew Challenge competition announced by the ERG company were summed up. According to the results of the competition, 5 teams of Zhubanov University were recognized as the best. These teams will travel to Astana at the end of November 2018, where they will take part in the National Meet-Up.

СТУДЕНТТЕРГЕ ЖҰМЫСҚА ОРНАЛАСУ ЖӘНЕ ШӘКІРТАҚЫ ТАҒАЙЫНДАУ СЕРТИФИКАТТАРЫ ТАБЫСТАЛДЫ

«Туған жерім – нұрлы елім» акциясы аясында облыс орталығында өткен Мұғалжар ауданының күндері Жұбанов университетінде аудан әкімі Ербол Данағұловтың «Жастар – жаңғыру жаршысы» тақырыбында мұғалжарлық студенттермен кездесу өтті.

Аудан басшысы Ербол Жеткергенұлы жиынға жиналған мұғалжарлық жастарға ауданның бүгінгі әлеуметтік-экономикалық дамуы жолында атқарылып жатқан жұмыстар жайында мәліметтер бере отырып, студенттерді толғандырған сауалдарына жауап берді.

Сонымен қатар аудан әкімі 6 мұғалжарлық студентке 20 мың теңге көлемінде ақшалай сер-

тификат табыстаса, 5 студенті Алғыс хатпен марапаттады. Ал университетті 2019 жылы бітіретін 5 мұғалжарлық студентке мамандықтары бойынша Мұғалжар ауданынан жұмыспен қамтылатындығын растайтын куәліктер табыс етті.

Ербол Данағұлов өзі білім алған Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе мемлекеттік университетінің экономика факультетінің ұжымына алғысын білдіре отырып, аталмыш факультетке 2 ноутбукті сыйға тартты.

СТУДЕНТАМ ВРУЧЕНЫ СЕРТИФИКАТЫ О ТРУДОУСТРОЙСТВЕ И ПРИСУЖДЕНИИ СТИПЕНДИИ

В университете Жубанова в рамках дней Мугалжарского района «Туған жерім – нұрлы елім» состоялась встреча студентов на тему «Жастар — Жаңғыру жаршысы» с акимом района Ерболом Данағұловым. На встрече также присутствовал проректор по социально-воспитательной работе университета Нуржан Бердыбаев. Организатором мероприятия является Департамент по социальным вопросам и молодежной политике АРГУ им.К.Жубанова.

Аким Мугалжарского района Ербол Жеткергенович поприветствовал студентов и рассказал о последних социально-экономических достижениях района. Он также с трепетом вспомнил студенческие годы, которые прошли на экономическом факультете университета Жубанова.

По итогам встречи Ербол Жеткергенович вручил 6 мугалжарским студентам сертификат на 20 тыс. тенге и 5 самых активных студентов были награждены Благодарственными письмами. Сертификаты о трудоустройстве по специальностям аким

вручил будущим 5 выпускникам вуза.

Без подарков не остался и университет, в котором прошли студенческие годы Ербола Данағұлова. Так, акимом района были вручены 2 ноутбука университету и факультету «Экономики и права».

THE STUDENTS WAS AWARDED THE EMPLOYMENT AND SCHOLARSHIPS CERTIFICATES

At the University of Zhubanov within the framework of the days of the Mugalzar district "Tuğan Zherim – Nurlı Yel" took place the meeting on the topic "Zhastar – Zagiru Zharshysy" with the participation of district akim Yerbol Danagulov. The meeting was also attended by the vice-rector for social and educational work of the university Nurzhan Berdybaev. The event is organized by the Department of Social Affairs and Youth Policy of the ARSU named after K. Zhubanov.

In a relaxed atmosphere, the akim of the Mugalzar district, Yerbol Zhetkergenovich, welcomed the students and spoke about the latest socio-economic achievements of the district. He also remembered with awe the student years that were spent at the economic faculty of Zhubanov University. By the way, classmates of Erbolat Zhetkergenovich were present at the meeting. During the meeting, the district akim answered the students' questions and spoke about how he entered the public service.

At the end of the meeting Yerbol Zhetkergenovich awarded the certificate for 20 thousand tenge to six mugalzar students and 5 most active students were awarded with letters of thanks.

The akim awarded the certificates of employment to the five future graduates of the university. The university in which passed the student years of Erbol Danagulov was not without gifts. Thus, the district akim awarded 2 laptops to the university and the faculty of "Economics and Law".

● Ақ ағамы

● Человек месяца

● Person of the month

После окончания с отличием естественно-географического факультета Уральского педагогического института, молодого учителя географии и биологии Ерболата Мендыбаева просили остаться работать в родном вузе на кафедре ботаники. Так начался педагогический путь, длиною в 37 лет. 28 из них наш герой посвятил научно-методической работе. За эти годы он набирал колоссальный опыт в сфере образования, побывав на разных должностях: стажера-исследователя, преподавателя, старшего преподавателя, доцента, заместителя декана и декана естественно-географического факультета. В 2003 году решением ВАК МОН РК ему присвоено академическое звание - ассоциированный профессор (доцент). Вскоре трудовая деятельность Ерболата Хамзиновича продолжилась в Актобе. Сразу через год после приезда в университет Жубанова, в 2006 году, он был избран на должность заведующего кафедрой экологии и биологии. С того момента Ерболат Мендыбаев начал заниматься исследованиями по проблемам экологии.

Его моноглетний педагогический труд недавно был оце-

нен Комитетом по контролю в сфере образования и ему присвоено ученое звание профессора по специальности «Экология».

Профессор как дипломированный биолог выделяет экологию растений, им разработаны лабораторные занятия по физиологии растений, микробиологии, геоботанике, почвоведению, биоиндикационным методам исследования, экологии почв. Профессор Мендыбаев Е.Х. принимал участие в экспедиционных исследованиях Западного Казахстана. Являлся научным руководителем ряда хозяйственных работ. Опубликовано свыше 100 научных, более 30 работ из них в изданиях рекомендованных ККСОН Республики Казахстан и РФ, и 10 научно-методических работ. Он выступал на региональных, республиканских и международных конференциях с научными докладами. Под его руководством были защищены дипломные работы студентов, диссертации и магистерские работы молодых ученых.

С профессором экологии беседовала журналист Гульнара Караша.

? -Поздравляю Вас с присвоением ученой степени профессора по специальности «Экология». Подготовка квалифицированных специалистов-экологов нелегкая задача сегодня, когда актуальность экологических проблем нарастает с каждым годом. Как кафедра справляется с этой задачей?

-Спасибо Вам большое. Также хочу выразить свою сердечную благодарность всем коллегам, которые через соцсети поздравляли и радовались моему педагогическому достижению. Да, естественно,

тема экологии на сегодня самая острая во всем мире. И подготовка кадров в этой области возлагает преподавателям большую ответственность. Поэтому у нас проводится регулярное обновление учебных планов, материалов, в соответствии с текущими задачами и потребностями для того, чтобы быть на одной волне с постоянно обновляющейся законодательной и нормативно-методической базой. Преподавательский состав

постоянно следит за последними научными тенденциями в информационном поле и повышает свою квалификацию.

? -Расширяется круг проблем, решаемых экологией. Как вы считаете, которая из них самая острая в нашем регионе на сегодняшний день и что делаете для ее решения?

В настоящий момент проблема наиболее остро стоящая в нашем регионе это проблема

накопления и утилизации промышленных и бытовых отходов.

На территории Актюбинской области отсутствует развитая инфраструктура для утилизации как скопившейся массы отходов, так и свежее образующихся отходов.

Принимаемые решения в данном направлении не являются достаточными и не могут удовлетворить создавшийся спрос. По данным Департамента статистики Актюбинской

области только за 2017 год было транспортировано и передано на хранение 168 774 тонн бытовых отходов, из них утилизировано всего лишь 47 263 тонны. Согласно статье 301 ЭК РК с 1 января 2019 года запрещается принимать для захоронения на полигонах следующие виды отходов:

- отходы пластмассы, пластика, полиэтилена;
- макулатура, картон и отходы бумаги;
- стеклобой.

С 1 января 2021 года запрещается принимать для захоронения отходы строительных материалов и пищевые отходы.

Тем не менее, в настоящий момент в области отсутствует утилизационные заводы для приема и переработки данных видов отходов, за исключением небольших частных производств по приему макулатуры, однако они не могут удовлетворить имеющуюся потребность в утилизации отходов бумаги.

? -Сейчас экологические проблемы в основном биологического плана. Это не сужа-

ПРОФЕССОР

Бурлинского района Западно-Казахстанской области», статья в научном издании, входящем в международные информационные ресурсы Web of Science Thomson Reuters (« G e o c h e m i c a l researches of region soil with technogenic influence in terms of Borlinskiy region, west Kazakhstan.» - Oxidation Communications 38.- Bulgaria, 2015.-No 4.- P. 1 9 3 3 - 1 9 4 1 . (Thomson Reuters ,Scopus), а также статьи в изданиях, рекомендованных ККСОН Республики Казахстан и РФ, например: «Крат-

та имени Шакарима.- Семей, 2010.-№3 (51).- С. 61-64., «Геохимический анализ компонентов природной среды в окрестностях бывшего химического завода имени Кирова (Алгинский район Актюбинской области)» - В сб.: Гидрометеорология и экология.

С 2006 г. по 2018 г. проводил исследования в следующих районах Актюбинской области: Хобдинский, Мартукский, Темирский, Мугалжарский, Каргалинский, Хромтауский, Айтекебийский и т.д. На основе полученных данных были защищены

ванию. Вы уже 37 лет передаете свои знания молодым. Много ли было моментов, когда наслаждались плодами своего труда.

- Под моим руководством были защищены 1 диссертация на соискание ученой степени кандидата биологических наук и 31 магистерская работа. Из 31 магистранта защитили диссертации PD-доктора 4 человека.

? - Какую оценку дали бы потенциалу региона для развития экотуризма?

- Актюбинская область богата природными памятниками. Это пойма реки Урал, богатая растительным и животным миром, включая Краснокнижных представителей; территория природного за-

ЭКОЛОГИИ

ет содержание предмета?

-Проблемы биологического плана непрерывно связаны с техногенным воздействием человека на окружающую среду, поэтому невозможно выделить отдельно проблемы биологического плана как самостоятельный элемент геосистемы, любые действия происходящие в экосистеме следует рассматривать в комплексе со всеми элементами окружающей среды и компонентами природы (воздух, вода, почва, животный и растительный мир). Тем не менее несмотря на взаимосвязь с уже указанными моментами, особняком стоят проблемы перенаселения планеты и эпидемии, связанные в том числе с появлением новых болезней. Однако в текущем учебном плане данные направления абсолютно не раскрыты. Поэтому считаю целесообразным ввести в учебный образовательный план дисциплины по данным направлениям.

? - Вы принимали участие в экспедиционных

исследованиях западного региона страны. Расскажите об основных результатах этой научной поездки.

- С 1990 г. по 2005 г. принимал участие в научно-исследовательских экспедициях в Западном Казахстане. Являлся научным руководителем по теме: «Мониторинг почвенно-растительного покрова и животного мира по трассе экспортного газоконденсатопровода КПК – Б. Чаган – Атырау».

Также принимал участие во многих научных проектах в качестве СНС, например: «Мониторинг почвенно-растительного покрова и животного мира Карачаганакского газоконденсатного месторождения». Заказчик: КПО б.в.

В результате данных исследований был собран большой объем фактического материала. На его основе были опубликованы 2 монографии «Современное состояние и продуктивность пустынно-степного комплекса Северного Прикаспия» и «Конспект флоры

какая характеристика морфологических свойств почвенного покрова Бурлинского района (КНГКМ) Западно-Казахстанской области» - Вестник Карагандинского университета, серия биология, медицина, география. - Караганда, 2010.- №2(58).- С.45-51, «Критерии оценки степени трансформации степной и пустынной растительности» - Вестник Семипалатинского государственного университе-

тета. дипломные работы, магистерские, PhD диссертации. А также опубликованы статьи в журналах, рекомендованных ККСОН Республики Казахстан и РФ, и статья в научном издании, входящем в международные информационные ресурсы Web of Science Thomson Reuters.

? - Образование – единственный капитал человека, который не подвержен обесцени-

ванию «Мартук», расположенная на севере Актюбинской области, где встречаются реликтовые растения - черная ольха, папоротники; геологический разрез Айдарлыаша в Хромтауском районе, образованный 290-350 млн. лет назад и т.д.

Для развития экотуризма в нашей области необходимо развивать инфраструктуру.

-Благодарю Вас за интервью! Желаю дальнейших успехов!

Ауың аушықты жаңалықтары

QS QUACQUARELLI SYMONDS LTD КОМПАНИЯСЫНЫҢ ҚАТЫСУЫМЕН СКАЙП СЕССИЯ ӨТТІ

18 қазан күні Қ.Жұбанов атындағы АӘМУ-нің халықаралық ынтымақтастық орталығы Лондон қаласының QS Quacquarelli Symonds Ltd консалтинг компаниясының өкілдерімен бірлескен скайп-сессия өткізді. Аталмыш шараны британдық компанияның менеджері Лариса Осипова жүргізді. Университеттердің әлемдік рейтингіне ену — басты мақсат болған бұл кездесу барысында Лариса Осипова университеттің әлемдік дәрежеге жету және студенттер санын арттыру үшін өз стратегиялық жоспарларын қайта қарастыру мүмкіндіктерін тудыратын консалтинг-пакеттердің түрлері туралы сөз қозғады. Олардың қатарында QS Star (QS Жұлдыздар), QS world university rankings by subject (Университеттердің бейімдік рейтингтері), EЕСА-ның өңірлік рейтингі бар. Сонымен қатар бұл скайп-сессияға университет өкілшілігінің өкілдері, факультет декандары және кафедра меңгерушілері қатысып, QS әлемдік рейтингіне кіру процесі төңірегінде сұрақтарына жауаптар алды.

ПРОШЛА СКАЙП-СЕССИЯ С УЧАСТИЕМ QS QUACQUARELLI SYMONDS LTD

Центр международного сотрудничества АРГУ имени К.Жубанова совместно с представителями QS Quacquarelli Symonds Ltd., Лондон, Великобритания 18 октября 2018 года 15.00 часов в Купольном Зале (Главный корпус) провел скайп-сессию с менеджером по развитию консалтинговой компании QS Quacquarelli Symonds Ltd Ларисой Осиповой. Главной целью проведения скайп-сессии является ознакомление путей вхождения АРГУ им.К.Жубанова в мировой рейтинг университетов. В процессе информационной беседы Л.Осипова рассказала нам о различных пакетах-консалтинга, которые дают возможность университету пересматривать свои стратегии с целью повышения международного признания и усиления практики студенческого набора. В числе которых были указаны QS Star (QS Звезды), QS world university rankings by subject (Предметный рейтинг университетов), а также о региональном рейтинге университета EЕСА. На данном мероприятии присутствовали администрация нашего университета, деканы факультетов и заведующие кафедрами. Слушатели вебинара задавали различные вопросы о процессах вхождения в мировой рейтинг QS.

SKYPE SESSION WITH QS QUACQUARELLI SYMONDS LTD

The Center for International Cooperation of ARSU named after K.Zhubanov together with representatives of QS Quacquarelli Symonds Ltd., London, United Kingdom on October 18, 2018, at 15.00 o' clock was organized a skype session with the development manager of consulting company QS Quacquarelli Symonds Ltd Larisa Osipova. The main purpose of the Skype session was to understand the ways of joining ARSU named after K. Zhubanov in the world university ranking.

In the process of an informational conversation, L.Osipova told us about various consulting packages, which enable the university to revise its strategies in order to increase international recognition and strengthen student recruitment practices. These included QS Star (QS Stars), QS world university rankings by subject, and the EЕCA regional ranking. The administration of our university, the deans of faculties and heads of departments attended this event. The webinar listeners asked various questions about the process of entering the QS world ranking.

ТҮРКИЯ ЕЛІНІҢ ПРОФЕССОРЫ ФИЛОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТІНДЕ

2018 жылдың қазан айының 15-нен 27-не дейін халықаралық академиялық ұтқырлық аясында филология факультетінде Кастамон Университетінің (Түркия) профессоры Орхан Сойлемез дәріс оқыды.

Профессор 6M020500-«Филология», 6M012200 «Орыс тілінде оқытпайтын мектептердегі орыс тілі мен әдебиеті» мамандықтарының магистрлеріне, 6D020500-«Филология» мамандығының докторанттарына, сонымен қатар «Филология» факультетінің бітіруші курс студенттеріне дәріс оқыды.

Профессор Орхан Сойлемездің ғылыми қызметінің негізгі бағыты – түрік әдеби ескерткіштерінің салыстырмалы талдауы, жалпы түркілік бағалы классикалық туындыларын талдау.

ПРОФЕССОР ИЗ ТУРЦИИ ЧИТАЕТ ЛЕКЦИИ НА ФИЛОЛОГИЧЕСКОМ ФАКУЛЬТЕТЕ

С 15 по 27 октября 2018 года в рамках международной академической мобильности на филологическом факультете читает лекции доктор PhD, профессор Орхан Сойлемез из Университета Кастамону (Турция).

Профессор прочитал лекции для магистрантов образовательных программ: 6M020500-Филология, 6M012200 – Русский язык и литература в школах с нерусским языком обучения, докторантов ОП 6D020500-Филология, а также для студентов выпускных курсов филологического факультета.

Основное направление научной деятельности профессора Орхана Сойлемеза — сопоставительный анализ тюркских литературных памятников, анализ бесценных классических произведений общетюркской литературы.

PROFESSOR FROM TURKEY READS LECTURES AT THE FACULTY OF PHILOLOGY

From 15 to 27 October 2018 in the framework of international academic mobility in the Faculty of Philology PhD, Professor Orhan Soylemez from Kastamonu University (Turkey) will read series of lectures. The professor reads lectures for undergraduates of educational programs: 6M020500-Philology, 6M012200 - Russian language and literature in schools with non-Russian language of studying, doctoral students of 6D020500-Philology, as well as for graduate students of the Faculty of Philology. The main direction of the scientific activity of Professor Orhan Soylemez is a comparative analysis of Turkic literary monuments.

ЖҰБАНОВ УНИВЕРСИТЕТІ ДИЗАЙНЕРЛЕРІНІҢ ЖҰМЫСТАРЫ ЖОҒАРЫ БАҒАҒА ИЕ БОЛДЫ

«Құбылмалы фантазиялар бейнелері» атты халықаралық көрме байқауының жүлдегерлерін марапаттау салтанаты түрде Орынбор қаласында өтті. Көрермен назарына өз жұмыстарын Чувашия, Башкирия, Татарстан, Қазақстан, Ресей елдерінен келген студенттер мен оқытушылар ұсынды.

Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік мемлекеттік университеті аталмыш көрменің тұрақты қатысушысы. Бұл жылы көрме байқауына университеттің «Дизайн» және «Кәсіптік және музыкалық білім» мамандығының оқытушылары мен студенттері тарапынан әртүрлі техникада орындалған 15 жұмыс ұсынылды. Көрмені ұйымдастырушылар Жұбанов университетінен келіп түскен жұмыстарды жоғары бағалап, экспозиция үшін арнайы көрме залын бөлді. Көрменің қорытындысы бойынша Жұбанов университетінің 13 жұмысы жүлделі орындарға ие болды.

РАБОТЫ ЖУБАНОВСКИХ ДИЗАЙНЕРОВ ПОЛУЧИЛИ ВЫСОКУЮ ОЦЕНКУ

Церемония награждения победителей международной выставки-конкурса декоративного искусства «Образы изменчивых фантазий» в Оренбурге проходила в торжественной обстановке. Свои работы на выставке представили студенты и пре-

подаватели из вузов Чувашии, Башкирии, Татарстана, Казахстана, г. Екатеринбург, г. Москвы, г. Орск, г. Челябинска, г. Санкт – Петербурга.

Актюбинский региональный государственный университет им. К.Жубанова постоянный участник выставки. В этом году преподаватели и студенты специальностей «Дизайн» и «Профессиональное и музыкальное образование» представили 15 работ, выполнены в различных техниках исполнения. Организаторы выставки, высоко оценив работы студентов и преподавателей университета Жубанова, выделили целый зал для экспозиции работ. По итогам выставки 13 работ, представленных университетами Жубанова, удостоились призовых мест.

THE WORKS OF ZHUBANOV UNIVERSITY'S DESIGNERS RECEIVED A HIGH ESTIMATION

The international exhibition of decorative art "Images of changing fantasies" was held in in Orenburg. Students and teachers from universities of Chuvashia, Bashkiriya, Tatarstan, Kazakhstan, Yekaterinburg, Moscow, Orsk, Chelyabinsk, St. Petersburg presented their works at the exhibition.

Aktobe Regional State University named after K. Zhubanov is the permanent participant of the exhibition. This year, teachers and students from specialties "Design", Professional, and musical education presented 15 works performed in various techniques of performance. The organizers of the exhibition highly evaluated the work of students and teachers of Zhubanov University and gave the whole room for the exhibition. According to the results, 13 works presented by Zhubanov University were awarded prizes.

КӨРНЕКТІ АҚЫН Ө.НҰРҒАЛИЕВТІҢ ТУҒАНЫНА 80 ЖЫЛ ТОЛУЫНА ОРАЙ ШАРАЛАР ЛЕГІ ӨТТІ

Жұбанов университетіндегі «Рухани жаңғыру» бағдарламасы аясында Өтежан Нұрғалиевтің 80 жылдығына арналған «Өтежан-ғұмыр» атты республикалық поэзия марафоны, Ақтөбе облысы мен қала мектептерінің 5-11 сынып оқушылары арасында өткізілген облыстық «Өтежан оқулары» мөнерлеп оқу байқауы, «Өтежан өлеңдері» атты бейнепоэзия эстафетасы, республикалық жыр мұшайрасы өтті.

Айтулы шараға ақын, ҚР Мемлекеттік сыйлығының иегері Есенғали Раушанов; жазушы, халықаралық «Алаш» әдеби сыйлығының лауреаты Шәрбану Бисенова; ақын, «Дарын» мемлекеттік сыйлығының лауреаты Светқали Нұржан; ақын, Қазақстан Жазушылар Одағының мүшесі Байбота Қошым-Ноғай, жазушы Мәди Айымбетов; ақын, филология ғылымдарының докторы, профессор Жанат Аймұхамбетова; ақын Дәурен Берікқажы; Түркия Республикасы Кастамону университетінің профессоры, PhD доктор Орхан Соyleмез сынды арнайы қонақтар мен Өтежан Нұрғалиевтің қарындасы Назым Қалниязова қатысып, баяндама жасады. Конференцияда баяндама жасаған әр қатысушыға ақын «Өтежан Нұрғалиевтің туғанына 80 жыл» мерекелік медалі табысталды.

Филология факультетінің бастауымен ақынның мерейтойына орай шарадан екі ай бұрын бейнепоэзия эстафетасы жарияланған болатын. Бейнепоэзия эстафетасы бастау алған күннен бастап Ақтөбе өңірінің жастары Өтежан ақынның өлең-жырларын ұлықтады. Арасында мектеп оқушылары, колледж және жоғары оқу орындарының студенттері бар. Ал мұшайраға барлығы 48 ақынның өлеңдері түскен. Сонымен қатар Алматы, Астана, Семей, Өскемен, Қызылорда, Орал, Ақтау, Түркістан, Қарағанды, Павлодар сынды қалалар мен облыс аудандарынан орта және жас буын өкілдері қатысты.

Шара қарсаңында Жұбанов университеті ректоры Бауыржан Ердембековтің қолдауымен және университеттің Ғылыми кеңесінің шешімімен Өтежан ақынға арналған «Сыймай кеттің қалыпқа» жыр жинағы жарық көрді. Сондай-ақ бұл жинаққа республикаға танымал және мұшайраға қатысқан, іріктеуден өткен ақындардың өлеңдері де енді.

ИТОГИ ЮБИЛЕЙНЫХ МЕРОПРИЯТИЙ, ПОСВЯЩЕННЫХ 80-ЛЕТИЮ ИЗВЕСТНОГО ПОЭТА О.НУРГАЛИЕВА

В рамках программы «Духовное возрождение» в университете Жубанова прошел ряд мероприятий, посвященных 80-летию известного поэта Отежана Нурғалиева. Так прошел республиканский поэтический марафон «Өтежан-ғұмыр», областной конкурс чтецов среди учеников 5-11 классов «Өтежан оқулары», видеопоэтическая эстафета «Өтежан өлеңдері».

В данном мероприятии приняли участие: обладатель Государственной премии РК Есенғали Раушанов; писатель, лауреат международной литературной премии «Алаш» Шарбану Бисенова; поэт, лауреат государственной премии «Дарын» Светқали Нуржан; поэт, член Союза писателей Казахстана Байбота

Қошым-Ноғай; писатель Мәди Айымбетов; поэтесса, доктор филологических наук, профессор Жанат Аймұхамбетова; поэт Дәурен Берікқажы; профессор университета Кастамону Турецкой Республики, PhD доктор Орхан Соyleмез. Также в ходе конференции с докладом выступила сестра Отежана Нурғалиева Назым Калниязова. Всем участникам конференции, которые выступили с докладами, были вручены юбилейные медали «80-летие Отежана Нурғалиева».

На филологическом факультете два месяца назад стартовала видеопоэтическая эстафета, посвященная 80-летию поэта. Со дня начала эстафеты молодежь, среди которых были ученики школ, студенты колледжей и высших учебных заведений, пропагандировала произведения поэта. Всего в поэтическом состязании приняли участие 48 поэтов из Алматы, Астаны, Семей, Өскемена, Кызылорды, Уральска, Ақтау, Туркестана, Караганды, Павлодара и районов области.

Также при поддержке ректора университета Жубанова Б.Ердембекова и решением научного совета университета на свет вышел сборник стихов «Сыймай кеттің қалыпқа», посвященный Отежану Нурғалиеву. В сборник вошли стихи поэтов, прошедших отборочный тур поэтической эстафеты, а также произведения известных поэтов Казахстана.

THE RESULTS OF ANNIVERSARY EVENTS DEVOTED TO THE 80TH ANNIVERSARY OF THE FAMOUS POET O.NURGALIEV

As part of the "Spiritual Revival" program, the number of events dedicated to the 80th anniversary of the famous poet Otezhan Nurgaliyev were held at Zhubanov University. This events are: the republican poetic marathon "Otezhan - gumyr", the oblast competition of readers among pupils of 5-11 classes "Otezhan okulary", the video poetic relay race "Otezhan olendery". The guests of the event were: Yesengali Raushanov-state prize winner, Sharbanu Bisenova-the writer, laureate of the international literary award «Alash», Svetkaly Nurzhan – the poet, laureate of the state prize «Daryn», Baybota Koshym Nogay – the poet, member of the Writers' Union of Kazakhstan, Mady Aiyymbetov - the writer, Zhanat Aimukhambetova - poetess, doctor of philological sciences, professor, the poet Dauren Berikkasy, professor of Kastamonu University of Turkey, PhD Dr. Orhan Soylemez. Also during the conference was made a report by Otezhan Nurgaliyev's sister Nazym Kalniyazova. All conference participants were awarded medals «80th anniversary of Otezhan Nurgaliyev». Two months ago, a video-poetic relay dedicated to the 80th anniversary of the poet started at the philological faculty of Zhubanov University. From the day of the start of the relay, the youth, among whom were pupils of schools, students of colleges and universities, promoted the works of Aktobe poet. In total, 48 poets from Almaty, Astana, Semey, Oskemen, Kyzylorda, Uralsk, Aktau, Turkestan, Karaganda, Pavlodar and districts of the oblast took part in the poetic contest. Also with the support of the rector of the university B. Erdembekov and the decision of the scientific council of the university was published the collection of poems "Siyamay kettin kalypka". The collection includes the poems of poets who have passed the qualifying round of the poetic relay race, as well as works by famous poets of Kazakhstan.

ҰСТАЗДАРҒА ҚҰРМЕТ КӨРСЕТІЛДІ

Жұбанов университетінде «Ұстаздық – өлшенбейтін ұлы кәсіп» тақырыбында салтанатты мерекелік шара өтті. Мерекелік шара «Дүниежүзілік ұстаздар күніне» арналып, ұйымдастырылды. Шара алдында бірнеше әлеуметтік нысандар: ситуациялық орталық пен ARSU STORE брәндік дүкенінің ашылу рәсімі өткізілді. Мерекені университет ректоры, профессор Бауыржан Ердембеков ашып, университет ұжымын кәсіби мерекемен құттықтады.

Одан соң ректор білім алушыларға тәлім-тәрбие мен болашаққа бағдар бөреді ерекше еңбек етіп жүрген ұстаздарға түрлі дәрежедегі марапаттарды табыстады.

Мерекелік іс-шара ұстаздар құрметіне арнап дайындалған концерттік бағдарламамен жалғасты.

В УНИВЕРСИТЕТЕ ЖУБАНОВА ЧЕСТВОВАЛИ ПЕДАГОГОВ

В честь праздника «Всемирного дня учителя» в университете Жубанова состоялось торжественное мероприятие «Ұстаздық – өлшенбейтін ұлы кәсіп». Перед началом концертной программы, были презентованы несколько социальных объектов: ситуационный центр и брендовый магазин «ARSU store».

В ходе праздничного мероприятия с поздравительным словом выступил ректор университета, профессор Бауыржан Ердембеков. Праздник продолжился церемонией награждения лучших преподавателей и сотрудников вуза.

ZHUBANOV UNIVERSITY CONGRATULATED TEACHERS

At Zhubanov University was the celebration of the World Teachers Day, an event "Ustazdyk – olshenbeytin uly kasiyp" was held at Zhubanov University. Before the concert program, were presented a situation center and a brand store "ARSU store". During the event, the Rector of Zhubanov University, Professor Bauyrzhan Erdembekov made a speech.

The holiday was continued with awarding ceremony.

Айдың айшықты жаңалықтары <http://news.arsu.kz> материалдары негізінде дайындалды
Главные новости месяца подготовлены по материалу <http://news.arsu.kz>
The important news of the month was prepared by <http://news.arsu.kz> site materials

Жұлдызды тұлғалар

Осы жылдың мамырында Жалғасбай Берекетұлы Мусабеков Ақтөбе ферроқорытпа зауытының директоры болып тағайындалды. Жалғасбай Берекетұлы Жұбанов университетінің 2002 жылғы «Инженер-металлургия» мамандығы бойынша үздік түлегі. Сондықтан жағымды хабар университеті ішіне, әсіресе техникалық факультет арасында тез тарап, ұстаздар мерейі бір көтеріліп қалды. «Ақтөбе ферроқорытпа зауыты» Еуразиялық Топ (ERG) құрамындағы «Қазхром» ТҰК» АҚ филиалы болып саналады. Зауыт 1943 жылы іске қосылған Қазақстандағы тұңғыш қара металлургия кәсіпорны.

Айта кетейік, «Қазхром» ТҰК» Акционерлік қоғамы және университеттің «Металлургия және тау-кен ісі» кафедрасы арасында бакалавр дайындау және жұмысқа орналастыру мәселелері бойынша ұзақмерзімді келісім-шарт жасалған. Соның нәтижесінде студенттер компания филиалдарында оқу және өндірістік тәжірибеден өтеді. Компания талаптарына сай келген, өздерін жақсы қырынан көрсете алған, «Металлургия» саласын меңгеріп шыққан тұлғалардың 80 пайызы Ақтөбе ферроқорытпа зауыты мен Дөң кен-байыту комбинатына жұмысқа орналастырылады. Сондай-ақ, жыл сайын оқулары үздік, қоғамдық жұмыста белсенді 3-4 курс студенттеріне атаулы стипендия да бөлініп тұрады.

Жұлдызды тұлғалар журналы Гүлнара Дауылбайқызы жүздесіп келді.

–Жалғасбай Берекетұлы, қоңыр күз көбіне жабырқаулы маусым деп айтылады. Сізге әсері бар ма?

– Жылдың барлық мезгілдерін жақсы көремін. Ал берекемен ырысқа толы күз айы өз ерекшелігімен дараланады. Сондықтан күз мезгілін аса бір жабырқаулы деп есептемеймін.

–Осыдан 4 ай уақыт бұрын еліміздің қара металлургиясының тұңғышы – Ақтөбе ферроқорытпа зауытына директор болып тағайындалғаныңызда алдымен уни-

УНИВЕРСИТЕТ ТҮЛЕГІ – ЗАУЫТ ДИРЕКТОРЫ

верситеттегі ұстаздарыңыз ерекше қуанды. Құтты болсын, жаңа қызметіңіз! Осыған дейінгі өмір белестеріңізді еске алсаңыз.

– Рахмет. Ақтөбе ферроқорытпа зауытының басшысы қызметін мамыр айында бастадым. Осы зауыттың қабырғасында құрылтайшынығып, қызығы мен қиындығы қатар жүретін, мәртебелі металлургия мамандығының қыр-сырын аға буын өкілдерінен үйреніп, осындай дәрежеге жеттім. Өткенсіз бүгін жоқ. Қарапайым балқытушыдан бастап бірнеше міндетті атқардым. Осы салада еңбек етіп келе жатқаным 18 жылдың жүзі болды. 1980 жылы дүние есігін ашып, 1997 жылы қаладағы М.Құрманғалиева атындағы №32 мектеп-гимназияны, 2002 жылы Қ. Жұбанов атындағы Ақтөбе мемлекеттік университетін аяқтадым. Сол жылы Ақтөбе ферроқорытпа зауытындағы №2 балқыту цехының балқытушы болып, алғашқы еңбек жолымды бастадым. Қожшы, балқытушы, электродшы,

мөлшерлеуші секілді қара жұмыстарды істеп, бірнеше еңбек белестерінен өттім. Бір жарым жылдай ыстық пештің қасында тұрып металл балқыттым, мен мақтаншыпен айтатын - осы кезең. Сондай-ақ, университет қабырғасынан алаған білімді өндіріспен ұштастыра отырып шебер, ауысым басшысы, өндірістік-техникалық бөлім басшысының орынбасары сынды қызметтерді атқардым. 2004-2010 жылдар аралығында екінші деңгейдегі инженерден өндірістік-техникалық бөлім басшысының жаңа технологиялар бойынша орынбасарлығына дейін көтерілдім. 2010-2018 жылдар аралығында «Қазхром» трансултық компаниясының бас технологиядан бастап техникалық департамент директорының орынбасары қызметтерінде болдым. Міне, енді төрт мыңнан астам жұмыскері бар алып зауытты басқару жауапкершілігін алдым.

–Республикада өткізілген ірі инновациялық байқаула-

рға қатысып, төрешілерді шығармашылық көзқарасыңызбен таңырқаттыңыз. Енгізген жаңалығыңыз өндіріске үлкен пайдасын тигізді. Жобаңыз жайлы тарқатып айтсаңыз.

– Біздің компанияда еңбек етіп жүрген жас мамандарға барлық жағдай жасалған. Жастар өндірісте еңбек ете жүріп ғылыммен шұғылдана алады. Жыл сайын компания көлемінде «Компанияның болашағы – жастар» деген тақырыппен ғылыми-техникалық конференция ұйымдас-

Звездные выпускники

Famous graduates

өттіңіз. Бұл ауыр, денсаулыққа зияны бар, қауіптілігі жоғары жұмыс. Қиналған сәттер болды ма?

– Иә, металлургия саласы тек ердің ері ғана меңгере алатын мамандық. Сондықтан қазхромдықтар арасында «Тек мықтының мықтысы ғана металлург бола алады» деген қанатты сөз жиі айтылады. От жалынмен арпақыда қиналған сәттердің ерен еңбегі қашанда жоғары құрметке лайық. Бүгінгі таңда әлемдік сұранысқа ие болып отырған ферроқорытпа өндірісі өртүрлі шикізаттардың қосындысынан 1650 градустан жоғарғы температурада балқытылады. Сондықтанда ыстық пештің қасында металл балқыту оңай шаруа емес. Иә, бастапқыда қиналған сәттер, өрине, көп болды. Өз ісін жетік меңгерген аға буын өкілдерінің және білікті мамандардың арқасында қиындықты артқа тастап білікті маман болуға тырыстым. Алып зауыт болғаннан кейін тарсыл-гүрсілі, шаң тозаңы, газ сияқты денсаулыққа әсерін тигізетін тұстары бар екендігін жасыра алмаймын.

– Сіз басқаратын зауыт халықты әлеуметтік қолдау бағдарламаларына белсенді қатысады. Өзіңіз білім алған Жұбанов университетінің студенттеріне де оқу ақысын төлеуге жәрдемдесіп отырсыздар. Зауыт оқу грантын бөлуде студенттердің қай қырларына баса назар аударады?

– Өндірісте жұмыс жасайтындардың 40-50 пайызы жастар. Біздің компания аймақтық оқу орындарымен әрдайым тығыз байланыста. Орта және жоғарғы білім беретін оқу орындарымен арнайы шарт жасап, тығыз қарым-қатынастамыз. Өндірістік іс-тәжірибеден өткізу, жұмыспен қамту сияқты ауқымды шаралар жақсы жолға қойылған. Жұбанов университетінде де жақсы оқитын және болашағынан зор үміт күтуге болатын жастарға шәкіртақы төленеді.

– Сұқбатыңызға рақмет. Ұстаздарыңызға қандай сәлем айтып барайын?

– Білім нәрімен сусындатқан ұлағатты ұстаздарыма айтар алғысым шексіз. Ұстаздар қауымына дұғай сәлем жолдаймын. Әрдайым мерейлері үстем болсын дегім келеді.

тырылады. Мен де осы конференцияға қатысып, ғылыми жобамды қорғадым. Зерттеу тақырыбым өндіріске өз пайдасын тигізді. Қазіргі таңда Еуразиялық Топтың бастамасымен жаңашылдар форумы өткізіледі. Өнертапқыштық ұсыныстар, «Идеялар фабрикасы» деген атаумен өндірістегі жұмысты ұйымдастыру барысында тың ойлар, идеялар қабылданылып үздік жобалар ақшалай сыйлыққа ие болады. Компанияның саясаты мен стратегиялық мақсаттарын дайындауға араластым. Компания қызметінің тиімділігін жоғарылататын заманауи ақпараттық технологиялар мен оперативтік жүйелер негізінде бақылаудың кешенді жүйесін құруға тікелей қатыстым.

– «Металлургия» мамандығын таңдауыңызға себепкер жан бар сияқты. Отбасыңызға қатысы бар ма?

– Әкем Берекет қарапайым электрик, анам Баршагүл бастауыш класс мұғалімі. Ата-анам балаларының жоғарғы білім алып, өмірден өз орындарын табуға барынша-жігерлерін қосып, жағдай жасады. Әсіресе, ер балалардың инженер мамандығын алу керектігін үнемі құлағымызға құйып отыратын. Сондықтан шығар, мен «Металлург» мамандығын таңдадым. Мықтының мықтысы ғана меңгере алатын мәртебелі металлург мамандығын таңдағаным еш өкінбеймін. Керісінше мақтан тұтамын.

– Студенттік жас дәуреніңіз қалай өтті?

– Студенттік шақ өмірдегі қызыққа толы, қимас кезеңдердің бірі ғой. Университет қабырғасында да қоғамдық жұмыстарға белсене араласып іс-шаралардың орта-

сында жүретінмін. Ғылыми зерттеулермен айналыстым, шекем тастарды өндіру процесін модернизациялар мәселесін өзіннен бір курс жоғары оқыған студентпен авторлық біргелікте қарастырдым. Сол ғылыми жұмыс кезінде қол жеткізген зерттеуіміздің нәтижесі 15 жылдан соң өндірісте жүргенде көдеге асты. Тобымызда 10 студент болдық, соның 8-і қазір осы зауытта еңбек өтеді. Іштерінде цех бастығы, бастықтың орынбасары, аға шебер, 2-3-уі бригадир бар. Мен өте қуаныштымын, қарамағымдағы қызметкерлер мен жұмысшылардың ішінде студенттік жастық шақтың ыстығы мен суығын бірге көрген жандардың барлығына, олар менің басшы ретінде айтқан кеңестерімді ылғи жылы қабыл-

дайды, маған қолдау көрсетіп отырады, менің топтастарымның көбі зауыттағы жетекші, беделді позицияларды ұстап отыр. Мысалы, Әбенов Серік №4 цехтың аға мастеры, ол жұмыста болмай қалса еңбек ритмі бұзылады, іс тұрып қалады, сондықтан қандай жағдайда болмасын топтасым болғасын, жұмысқа шақырып аламын. Ділмағамбетов Саламат аталған цехта пешті басқарады, бригадир. Жұмағалиев Сержан – цех бастығы. Ермеков Ерболат «Қазхромда» Стратегиялық даму департаменті басшысы. Негізі, 1-курста 22 болдық, бірақ жартысы басқа мамандыққа ауысып кетті.

– Қарапайым металл балқытушы болғаныңызды мақтанышпен еске алып

● Ғылыми қауымқастық ● Научное сообщество ● Scientific community

Үстіміздегі жылдың 2-18 қазаны аралығында Жұбанов университетінде Германияның «Senior Experten Service GmbH» (SES) аға эксперттер қорының қолдауымен шақырылған аға эксперт Герд Риттхалердің қатысуымен «Туризмді оқыту мен басқарудың әлемдік тәжірибесі (Германия үлгісі бойынша)» тақырыбында халықаралық семинар өтті. Семинарды ұйымдастырушы «Халықаралық қатынастар» орталығы мен «География және туризм» кафедрасы. Әлемдік туризм, туроператор, туристік агенттік және экотуризм, CRS GDS, авиабилеттерді брондау, Германиядағы онлайн-туристік бизнес, туристік компаниялардағы маркетингтік басқару, Германияның дуалды білім беру жүйесіндегі туризмді оқыту, Франкфурт-Германия сауда бағдарламасы және тағы басқа қызықты тақырыптар төңірегіндегі мәселелер талданды. Әлем бойынша туризм саласының көшбасшысы – Германия елінен келген маман өткізген семинарға университет оқытушыларынан өзге оқу орындарынан да қатысуға тілек білдірушілер көп болды. Оның үстіне Герд Риттхалер мырза «Lufthansa AG» неміс компаниясында көп жылдар бойы еңбек ете жүріп, әсіресе өңір ерекшеліктеріне қарай туристік тұжырымдамаларын құрастырып, маркетингтік стратегияларды ойластыра алатын, зор тәжірибе жинақтаған майталман маман. Зейнет жасында болғанмен ол біліктілігі мен тәлімін беруден шаршамайтын, ақжарқын мінезді жан. Туризм саласының шеберімен журналист Гүлнара Дауылбайқызы дидарласты.

дыңтан сіз семинарда қамтып отырған тақырыптар туризм саласы кенжелеп қалған біздің елге пайдасы мол. Айтқызышы, туризм саласын қалай тез дамыттыңыздар?

– SES қоры туралы жылы пікіріңізге рақмет. Шынында да, зейнетке шыққан зияткер адам күрт дамымай қалатын сияқты көрінеді. Сондықтан, әлем елдерін аралап, тәжірибе алмасу маған ұнайды. Енді Германиядағы туризм саласына келсек, біз туристік пакетті толықтай ұйымдастыра алғанда бірінші орынға шығар едік. Дегенмен, алдымызда Қытай мен Америка озып тұр. Осылайша, бұл сала-

ланысты электронды оқулықтар көп.

...Туризмді дамытуда тарихи-мәдени ескерткіштердің маңызы үлкен. Себебі, бұл нысандар ылғи адамзат қызығушылығын тудырады. Тағы бір бағыт – халықаралық концерттер, көрмелер және фестивальдер жиі өткізу керек.

– Сіз Қазақстанның туристік бағыттарын зерттеп көрдіңіз бе? Қай бағыт қызықтырады?

– Мен Алматы мен Астана қалаларында болып, тарихи орындарды аралағым келеді. Бірақ ол қалаларда қандай тарихи-мәдени ескерткіштер бар екенін зерттеп үлгермедім. Тауы бар ма екен деп те

Герд РИТТХАЛЕР:

ТУРИЗМДІ ДАМУДА ТАРИХИ-МӘДЕНИ ЕСКЕРКІШТЕРДІҢ ҮЛЕСІ ЗОР

– Герд Риттхалер мырза, байқауымша бұл сіздің Қазақстанға тұңғыш сапарыңыз болуы керек. Қандай әсерде жүрсіз?

– Қазақстанға баруға ұсыныс түскенде мен алдымен оны картадан іздедім. Ауа-райын қарадым. Иссапарым күндері күн жылы болады деп жазылып тұрды. Сонда да бұрын табаным басылмаған жер болғасын, сақтық көрсетіп, жылы киімдерімді алдым. Ақтөбеде күз өте әдемі. Менің Отанымдағы күзден айырмашылығы құрғақтаулығында деп ойлаймын. Мен күздің шуақты күндерін ұнатамын. Ал, бүгінгідей суық жаңбырын емес. Кеше күн жадырап тұрып еді. Маған қасымда аудармашылық қызмет көрсетіп жүрген әріптесім Айнур Баядилова екеуміз балмұздақ та жеп алдық. Әсерімді сұрап отыр-

сыз ғой, мен қызмет бабымен көп елдерде болдым. Англияда, Индонезияда, Болгарияда және тағы басқа. Қай елге барсам да бірден тау іздеймін. Тым биік заңғар болмаса да, таулы жер ұнайды. Ақтөбеде тау жоқ екен. Есесіне кең байтақ, ұшы-қиыры көрінбейтін кеңістік.

– SES қорын тамаша жоба деп есептеймін. Аға ұрпақтың өмірлік тағылымың бойындағы кәсіби әлеуетін зейнеткерлікке шыққаннан соң да кіші ұрпаққа беруді жалғастыруға мүмкіндігі үшін. Осыдан оншақты жыл бұрын осы қордың қолдауымен әріптесіңіз Манфред Хаке мырза келіп кеткен болатын. Мені сіздің салаңыз өте қызықтырып отыр. Білетінім, Германия туристік ағымы бойынша дүниедегі 3-ші орында тұрған мемлекет. Сон-

да қол жеткізуге ұмтылдыратын міндеттер әлі бар. Германияның туроператорлары туристік нарықта өте белсенді. Олар елімізге келген әр турист арқылы да өз білімдерін жетілдіріп отырады. Әрине мамандыққа университеттерде оқып, ие болады ғой. Дегенмен студенттер білім ала жүріп, туристік компанияларда практикадан өтуге тырысады, онлайн жүйесіндегі ақпараттар арқылы кәсіби шеберлігін шыңдайды. Туризмге бай-

ойлаймын. Қазақстанға келгеніме қуаныштымын. Ел атын «Қазақстан» деп қазақша айтқым келеді. Спецификалық әріптерге тіл сындырып қоямын. Семинарыма қатысушыларға туризмдегі бәсекелестікке назар аудартып жаттырмын. Менен дәріс алған жандардың бәсекелестік қабілеттерінің жоғарылауын қалаймын және оны тілеймін. Семинар аяқталған соң мен дәріс оқыған материалдар негізінде оқыту жалғасса

екең деймін. Сонда берілген білімнің нәтижесі болады. Туризм саласында, негізі кез келген салада дұрыс жолға қойылған маркетингтік стратегияның ролі жоғары. Сондықтан, «Туризм» мамандығына оқытуда «Маркетинг» пәнін міндетті түрде енгізу керек. Менің кәсіби тәжірибемде туризм саласын әуе қатынасы арқылы дамыту бағыты мол. Бұл сіздерде енді басталып жатқан екен. Әрі қарай осы салаға маман дайындауға көбірек назар аударылса деген тілегім бар.

- Дүниежүзілік мұғалімдер күні мерекесі қарсаңында дидактасып отырмыз. Сондықтан ойға мынадай сұрақ келіп отыр. Еліңізде мұғалім кәсібіне жастар көзқарасы қандай? Ұстаз болғысы келетіндер көп пе?

- Шындығында, неміс жастары мұғалім болғысы келмейді деген пікірдемін. Мұғалім болу – оңай емес. Осында байқағаным, шәкір ұстазына құрмет көрсетіп, сыйлап тұрады екен. Кейде сыйлауды талап та етеді екен. Бізде бұл керісінше шешімі қиын мәселе, жастарымызда еркіндік басым.

- Өз өміріңізде мәңгі есте қалған ұстазыңыз болды ма?

- Мен қатаң тәртіп заманында өсіп-жетілген адам-

Старший эксперт Senior Experten Service GmbH (SES) Хильде Хайер была приглашена в университет Жубанова с циклом семинаров на тему «Мировой опыт преподавания и применения информационно-коммуникационных технологий» (на примере Германии), который состоялся с 8 по 26 октября 2018 года.

В течении 3-х недель на семинарах детально были обсуждены такие темы, как мировые IT-технологии, мировые IT-услуги, мировой опыт использования информационных и коммуникационных технологий, новые тенденции в интернет-технологиях, обучение ИКТ в двойной системе образования Германии и др.

Хильде Хайер — обладает обширным и многолетним опытом работы в области руководства проектами по созданию и вводу в эксплуатацию IT-инфраструктур для международных организаций. Кроме этого, она имеет большой опыт в обучении сотрудников на тему использования внутренних IT-систем. Беседовала с немецким экспертом Салтанат Кустановна.

Переводчик Эльмира Буранкулова.

- В вашей биографии сказано, что в начале своего трудового пути вы специализировались в области химии. Расскажите подробнее об этом периоде?

- Это моя первая профессия. Приблизительно 30-40 лет назад я проходила практику в химической лаборатории по выпуску фармакологических препаратов. Этот период является базовым этапом моей трудовой деятельности.

- С чем связано ваше решение изучать информатику и делиться знаниями об информационных технологиях?

- В силу ряда причин мне пришлось завершить работу в химической лаборатории. После чего я поступила в Хагенский заочный университет на факультет «Информатики». В течении 3-х месяцев я прошла практику по спе-

IT-ТЕХНОЛОГИИ НА ПРИМЕРЕ ГЕРМАНИИ

циальности и до сих пор продолжаю работать в сфере информатики, и благодаря фонду SES делюсь своим опытом и знаниями. Ведь данный фонд по международному сотрудничеству всем заинтересованным лицам после выхода на пенсию предлагает активно участвовать в жизни общества, делиться опытом как в своей стране, так и за рубежом.

- Как вы оцениваете развитие IT-технологий в Казахстане?

- Когда я направлялась в Казахстан, я рассчитывала, что участники моих семинаров получают новую информацию. Однако этого не случилось, так как все уже хорошо знакомы с тем, чем я делилась. Я была приятно удивлена и могу сказать, что знания участников семинара в сфере информационных технологий находятся на достаточно высоком уровне. А это значит, что в Казахстане активно развивается отрасль информационных технологий.

- Выделите, пожалуйста, часто задаваемые вопросы участников ваших семинаров.

- В основном поступают

вопросы сравнительного характера между системой образования Казахстана и Германии. Также участники заинтересованы немецкими популярными образовательными интернет-программами. Часто задают вопросы о том, какие предметы преподаются в университетах Германии в сфере информационных технологий. И один из самых актуальных вопросов является – возможность получения образования и опыта в наших вузах.

- Вы впервые приехали в Казахстан. Расскажите, какое впечатление у вас произвел наш город Актобе?

- Да, в Казахстане я раньше не была. Здесь очень доброжелательные и гостеприимные люди. Я заметила, что в вашем городе на английском языке разговаривают намного больше, чем на немецком. Также перед поездкой я ожидала увидеть в Актобе горы, но как оказалось, здесь обширная территория с бескрайними степями.

За минувшие выходные я успела побывать со студентами в планетарии и музее искусств. Также для

нас с господином Гердом Риттхалером была организована удивительная поездка в Алгинский район. Здесь мы посетили одну из исторических достопримечательностей вашего региона - мемориальный комплекс и памятник «Есет Батыр Көкілұлы». Нам было очень интересно ознакомиться с историческими памятниками вашей области, поэтому поездка за город вызвала у нас бурю положительных эмоций. Также я хотела бы увидеть Каспийское море и казахстанские горы. Поэтому в будущем я планирую вновь приехать к вам.

- Что Вы можете посоветовать современным студентам?

- Я советую больше изучать новые технологии. Студент, обладающий необходимыми знаниями в области современных технологий имеет высокий спрос работодателей. Также при возможности советую студентам ездить за рубеж для обмена знаниями и опытом. Полученные навыки они смогут использовать во благо своего государства.

- Благодарю за беседу!

мын. Жасым – 76 да. Мектеп, гимназиядағы ұстаздарымның есімдері есте қалмапты. Бірақ, университетте сабақ берген Шах Шабл профессорды ұмытпапын. Ол маған көп нерсе үйретті. Сондықтан болар, жүрегімнен мәңгі орын алғаны. Өкінішке орай, ұстазым қазір бұл өмірде жоқ.

- Сұқбатыңызға рақмет!

**Аудармашы:
Эльмира
БУРАНКУЛОВА**

● **Үстаз бен шәкірт**

Талантливый педагог

Наша сегодняшняя героиня Замзагуль Есеновна - Сулейменова преподает на факультете иностранных языков. Прирожденный педагог, обладательница невероятного обаяния уже много лет принимает участие в подготовке знатоков иностранного языка в регионе. Имеет более 60-и научных и методических трудов. Общественно активна, печатается в изданиях, выступает в электронных СМИ по важным событиям, происходящим в стране. Жизненное кредо – быть достойной звания педагога.

О ФОРМУЛЕ СВОЕЙ ПРОФЕССИИ

«Когда я училась в школе к нам пришла работать молодая, красивая учительница немецкого языка Саня Срымова. Она разговаривала настолько красиво, настолько увлекательно она проводила уроки, что я уже тогда решила стать учителем иностранного языка. Я росла, видя жизнь учителя как снаружи, так и изнутри. Моя мама Мария Дюсymbаевна проработала учителем в школе 38 лет. Дома я видела, как моя мама ночами напролет готовится к завтрашнему уроку. В школе наблюдала за учителями, как они ведут уроки, как себя держат. Мысленно представляла себе, как я буду готовиться к уроку, как буду разговаривать с учениками, о чем буду рассказывать. То есть морально была готова к нелегкой профессии учителя. Я знала и понимала, что учитель - это тот человек, который не знает перерыва, не знает отдыха, не имеет право на ошибку. Учитель всегда находится в поиске чего-то нового», - начала свой рассказ кандидат филологических наук, доцент Замзагуль Сулейменова.

Окончив в 1989 году среднюю школу на «отлично», она поступила на факультет иностранных языков Актыбинского педагогического института. Спустя 5 лет, в 1994 году, молодой специалист с «красным» дипломом свой трудовой путь начала в качестве преподавателя в Актыбинском педагогическом институте им. К. Жубанова. Далее Замзагуль Есеновна работала старшим преподавателем, заместите-

лем декана, была председателем Совета молодых ученых факультета иностранных языков. С 2004 года по 2012 год занимала пост декана факультета иностранных языков Актыбинского государственного педагогического института.

«Моя специальность – немецкий и английский языки. Я думаю, что знание иностранных языков дает огромные возможности, благодаря которым мы можем достойно представлять наш Казахстан за рубежом. В 2006 году я стала обладателем гранта по науке немецкой службы академического взаимодействия DAAD и обучалась в Летней Академии Заарландского Университета, где выступала с докладом по своей исследуемой теме. Собрались ученые из 16 стран мира – Франции, Польши, Греции, Италии и др. Я представляла Казахстан. С гордостью рассказывала о своей стране, обычаях и традициях народа, исполнила гимн Рес-

публики Казахстан. Мне даже сделали комплимент, что в моем исполнении чувствовался патриотизм».

ЕЕ УЧИТЕЛЯ - ВЫДАЮЩИЕСЯ ПЕДАГОГИ

«После окончания школы я целенаправленно поступила на факультет иностранных языков. Мне посчастливилось получить знания у таких выдающихся педагогов как Л.Н.Цикалова, И.И. Жирнова, С.И. Искаринова, О.В.Демченко, И.В.Каширина и так далее. После окончания института я поступила в очную аспирантуру Актыбинского педагогического института, где моим руководителем был сам М.Г.Арынов. Те знания, которые мы получали, безусловно, были сильными, фундаментальными. В наше время мы учились сами по книгам, делали задания, занимались в лабораториях устной речи», - продол-

жает рассказывать о молодых годах своей жизни Замзагуль Есеновна - «...На 5-ом курсе - Мухтар Галивич преподавал нам теорию грамматики немецкого языка. Его лекции я помню до сих пор. Интерес к языкознанию, можно сказать, появился на его лекциях. Мухтара Арынова, поистине можно назвать Великим учителем, много внимания он уделял и воспитательной стороне. Тогда известные казахстанские деятели - ученые, писатели, поэты, часто приезжали в наш институт. Мне приятно вспоминать, что я была первой аспиранткой Мухтара Галиевича Арынова. Он мог наизусть цитировать слова выдающихся ученых – языковедов. Особое место в воззрениях учителя занимали мышления о языке Фердинанда де Соссюра. Помню, когда он при первой нашей встрече спросил, знаю ли я труды Фердинанда де Соссюра, я ответила, что имя знаменитого ученого стало изве-

Учитель и ученик

Teacher and student

редкого обаяния

стным благодаря его ученикам Сәше и Балли, и как он сказал что спорит с Фердинандом де Соссюром на страницах его трудов. Мухтар Галиевич организовал лекции, на которые собирались аспиранты, соискатели, преподаватели – языковеды. В планах было проведение сопоставительного исследования казахского языка с индоевропейскими. Но, к сожалению, его не стало, и я писала кандидатскую диссертацию под научным руководством доктора филологических наук, профессора КазНУ им. аль-Фараби Э.Д. Сулейменовой.

**СЕГОДНЯ
ЕСТЬ ШИРОКИЕ
ГОРИЗОНТЫ ДЛЯ
ПОВЫШЕНИЯ
ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО
УРОВНЯ СТУДЕНТОВ**

«Нынешнее образование раскрывает перед студентами новые горизонты. Сейчас обучение идет в формате совместной работы студентов с преподавателем. Мы даже не могли мечтать о выезде за-

раницу, не говоря уже о заграничном образовании. Во время лабораторных занятий мы слушали тексты, зачитанные нашими же преподавателями, не носителями языка, но это не помешало нам заниматься наукой в дальнейшем. Даже занимая должностные посты, я находила время для науки. Мы со студентами организовывали не только научные мероприятия, но и мероприятия воспитательного характера. При общении со студентами всегда стараюсь заметить его личностные качества. Ведь они бывают разными и не всегда выделяются сразу. В каждом есть своя изюминка, надо просто ее разглядеть. У нас были настолько яркие студенты, которые не только хорошо учились, но и принимали активное участие в общественной жизни факультета, университета. Многие сейчас работают и живут за границей, в разных городах Казахстана. Они все помнят свой родной университет, где получили свою главную путевку во взрослую жизнь и это очень отрадно. Недавно к нам на кафедру приходила одна

из наших бывших студенток Жанар Жаксылыкова. Жанар работает главным менеджером сектора проектного управления Фонда развития социальных проектов «Samruk-Kazyna Trust». Она зашла просто поздороваться со своими преподавателями. Вроде мелочь, а как приятно», - говорит Замзагуль Есеновна. - «Буквально на днях я провела групповое занятие, и получилось так, что я вышла из аудитории после студентов. Я всегда стараюсь проводить уроки, не похожие друг на друга, использую различные методы обучения. Если на одном уроке они у меня пели песни на патристическую тему, то на следующем вступают в ролевую игру. Стараюсь сделать каждый урок небанальной лекцией. В тот день тоже был один из таких уроков. И вот иду я по коридору, а передо мной идут мои студенты такие яркие, такие красивые с горящими глазами. Я почувствовала себя кутюрье, создавший эту красоту. Я всегда стараюсь окружить себя только позитивом. Возможно в этом и весь секрет», - ответила она на наш вопрос о ее внешней красоте, не властной времени.

ЗАПОМНИЛА ЕЕ КАК ЯРКУЮ ЛИЧНОСТЬ

Мирамгуль МАШТАКОВА, координатор программы Международного Бакалавриата Международной школы г. Астана: «Всегда с теплотой вспоминаю годы учебы в Актюбинском государственном педагогическом институте. В далеком 2002 году мне очень повезло получить образовательный грант и поступить на факультет иностранных языков, где я учи-

лась у лучших педагогов, мастеров своего дела, которые вкладывали свои души в обучение нас - будущих учителей. Деканом факультета была Замзагуль Есеновна. Я запомнила ее как яркую, харизматичную и очень энергичную личность, которая всегда старалась сделать работу факультета эффективнее. В те годы активно проводились различные соревнования, олимпиады, интеллектуальные конкурсы, которые давали возможность студентам повышать свой академический уровень и мотивировали на профессиональный рост. Большинство выпускников факультета стали достаточно успешны в своей профессии, достигают карьерных вершин, продолжают свое образование в зарубежных вузах по программам магистратуры и докторантуры».

Ажаргуль КУНАРОВА

Денсаулық пен сұлулық алабы

Полоса здоровья и красоты

Line of health and beauty

Біздің жақтың күзінің мінезі аумалы-төкпелі. Бірде аяқ астынан күн шығып, ысып кетеді, бірде лезде қабағын түйіп, суи жөнеледі. Жылы, суық ауаның жедел алмасуы адам денсаулығына зиян.

Тұмаудың да қаупі туатын дәл осындай тұрақсыз ауа-райы салдары. Тұмау тез жұқпалы ауру болғандықтан жыл сайын жер шары тұрғындарының 10 пайызы ауырып, тұрады екен. Тұмаудың таралуының шарықтау шегі қаңтар айынан басталып, оның қаупі ақпан айының ортасына дейін жететінін дәрігерлер жыл сайын ескертеді. Сондықтан сақтануға, аурудың алдын алуға уақыт бар. Осы орайда тілші Сандұғаш Дүйсенбаева Жұбанов университеті емханасы меңгерушісінің орынбасары Анаргүл Тукееваға жолығып, тұмаудан қорғану жайлы кеңес алды.

«Тұмау – бұл жіті респираторлық вирустық инфекциялар (бұдан әрі – ЖРВИ) тобына кіретін тұмау вирусы тудыратын ауру. Бүгінде ЖРВИ – ең кең таралған аурудың бірі. Ол асқынып кетсе, тыныс жолын, жүйке жүйесін, қан тамырларын, жүректі ауруға шалдықтырады. Сондай-ақ, адамның денсаулығын нашарлатып, жұмысқа деген құлшынысын төмендетіп, ыстығын көтеріп, мазасын алады. Мұрыннан су ағу, тамақтың қарлығыуы, жыбырлата қышуы да тұмаудың басты белгілері болып табылады. Суықтағанда мұрындағы әртүрлі микробтар мен вирустар асқынып, мұрынның бітуіне, жүрек айнуына әкеледі. Ол – ринит пен бронхтың алғашқы белгілері.

Тұмау тез жұғатын және басқа да ауруларды қоздыратын аса жұқпалы вирус. Тұмауды қоздыратын вирустар тыныс жолының кілегей қабығында өсіп өнеді. Бұл вирус науқастың ыдысы, сүлгісі, қол орамалы, кітабы және сол секілді басқа да нәрселері арқылы жұғып, тез тарайды. Тұмаумен ауырған бір адам айналасындағы 30-40 адамға вирус жұқтыра-

тиімді қорғаныс. Егу арқылы күшейген иммунитет алты айдың көлемінде тұмаудан қорғайды. Қазан айында салынған екпенің әсері наурыз айының аяғына дейін сақталады», – дей келе, Анаргүл Ералиқызы тұмаудың алдын алудың ережелерін көрсетіп берді:

— жеке бастың гигиенасын сақтау және ауырған жағдайда көпшілік орында вирустың таралуына жол бермеу. Түшкіргенде қолды қалқалау, не арнайы бетперде киіп жүру. Сондай-ақ, сырттан келгенде және әжетханадан кейін қолды сабынмен 20 секунд жуу да ауру жұқтыратын бактерияларды тежейді.

— адамар көп шоғырланған жерден алшақ жүру.

— бөлмені жиі желдетіп, тазалағыш заттармен де-

да 1 қазаннан бастап білім алушыларға тегін түрде тұмауға қарсы екпе салу басталды. Вакцинация мерзімі 15 қарашада аяқталады.

СТУДЕНТТЕР ТҰМАУ ЖАЙЛЫ

Гүлнар Сарниязова, «Қазақ филологиясы» мамандығының 4-курс студенті:

«Тұмауға қарсы екпені қажеттілік туындаған жағдайда жасатамын. Әзірге, ондай мәселе жоқ. Тұмаумен көп ауырмаймын. Ауырсам да тез жазыламын. Көбіне үйде анам емдеп береді».

Еркебұлан Нағымәдүлла, «Химия» мамандығының 3-курс студенті:

«Естігенім, тұмаудың өзін дұрыс емдемей асқындырып жіберсе, арты гайморитке ұласады екен. Негізі адам денсаулығының жақсы болуы әркімнің өз қолында. Дегенмен ауыра қалған жағдайда дәрігер көмегіне жүгінгенді

ТҰМАУ МАУСЫМЫ КЕЛЕ ЖАТЫР,

ды. Сондықтан тұмаудан сақтану үшін адам көп жерде жүрмеу керек. Ал үйден шығар алдында мұрын кеңсірігіне оксолинді майын жағып алған дұрыс», – дейді дәрігер.

Сақтық шараларын жасамаған адамдар күз ортасында тұмау ауруына шалдыға бастайды.

Тұмаудың алдын алудың ең тиімді және ғылыми негізделген әдісі ол – ВАКЦИНАЦИЯ. Тұмауға қарсы екпені жылына бір рет салады. Егер, екпе салған мерзім бір жылдан асып кеткен болса, оның

КЕЛЕ ЖАТЫР,

ҚОРҒАНАЙЫҚ!

күші әлсірейді. Тұмауға қарсы екпені 6 айлық сәбиден бастап 65 жасқа дейінгі адамдарға салуға рұқсат беріледі.

«Тұмауға қарсы арнайы екпе жасату ең

зинфекция жүргізу.

— ауыз күтімін қадағалау, себебі бактериялардың ауыз қуысы арқылы ағзаға өту қаупі жоғары.

Еске салайық, Жұбанов университеті емханасын-

жөн санаймын. Әйтпесе, мән бермей немесе адам өз бетінше емделсе ауру асқынады. Сондықтан, тұмау басталысымен емханаға келу керек деп ойлаймын».

ЧЕМ ОТЛИЧАЮТСЯ

ПРОСТУДА

Постепенное

37-37,5°С

Появляется сразу

Появляется сразу

Появляется сразу

Может быть или не быть

Чаше нет

Не бывает

начало болезни

температура

насморк

кашель

боль в горле

головная боль

боль в мышцах

осложнения

ГРИПП

Внезапное

39-40°С

Может появиться на 2-3 сутки

Может появиться на 2-3 сутки

Может появиться на 2-3 сутки

Сложно терпеть без обезболивания

Очень сильная

Бывают, и очень серьезные

Денсаулық пен сұлулық апасы

Попоса здоровья и красоты

Line of health and beauty

Шартты белгілер жүйесі арқылы би қимылдарын жазу. Бұл хореография сөзінің грекшеден аудармасы. Бұл термин Қазақстанда 20 ғасырдың 30-шы жылдарында қолданысқа енді. Жұбанов университетінде би үйретуші хореограф мамандар дайындау 1994 жылы қолға алынған екен. Оқу орнының сол жылдардағы ректоры Мұхтар Арынның бастауымен ашылған мамандыққа деген сұраныс биыл артып отыр. Оған себеп - қажетті жағдайлардың жасалуы. Университеттің қазіргі ректоры Бауыржан Ердембеков заманауи үлгімен жасақталған хореография залын салып берді. Сонымен қатар залға қазақтың тұңғыш балеринасы Нұрсұлу Тапалованың есімі берілді. «Хореография» мамандығы бойынша сабақ беретін оқытушылардың бірі, ҚР еңбек сіңірген қайрат-

лайша, олар мамандық алып қана шықпайды, көз қуанатындай ажарлы жастарға айналады.

...Хореография арзан өнер емес. Ол біраз қаражат салуды қажет етеді. Бидің қойылымына сәйкес костюмдер тігілуі керек. Себебі сахнадағы көріністің сәтті шығуы бишілердің образ шығарудағы шеберлігіне ғана емес, олардың үстіндегі жарқын түсті киімдеріне де тікелей байланысты. Университет қабырғасында болашақ маман қойылымдарға лайықты костюм тіктіру қағидаларын да меңгеріп шыққаны абзал болмақ, — дейді әңгіме барысында Гүлнар Жалғасбайқызы.

Г.Мамбетова хореографияның хас шебері, атағы республикадан тыс жерлерде де белгілі «Аққу» би

ансамблінің бас балет-мейстері. Ансамбль бишілері Турция, Сирия, Польша, Қытай, Франция, Түркі-менстан, Өзбекстан мемлекеттері көрермендері алдын өнер көрсеткен, талай рет Халықаралық байқаулар мен фестивальдардың лауреаты дәрежесін алған жоғары деңгейлі өнер ұжымы. Осы мол тәжірибесін ол өзі туып-өскен Ақтөбе өңірінің хореография саласын дамытуға арнағысы келеді және осы бағытта аянбай еңбек етіп те жүр.

Болашақ хореограф, 2 курс студенті Эльнура Баймұратова Темір ауданы, Кенкияқ кентіндегі орта мектепті «Алтын белгімен» тамамдаған соң жүрек қалауымен Жұбанов университетіне келіп, оқуға түсіпті. «Осында оқу маған өте қызықты. Түрлі байқауларға қатысып, өнер көрсетіп жүрміз. Әсіресе, Нұрсұлу Тапалованың туғанына 95 жыл толуына байланысты өткізілген ғылыми конференцияға қатысуымыз ерекше әсер қалдырды. Аз ғұмырында қазақтың би өнерін дамытуға үлес қосқан жанның өнегелі істеріне тәнті болып, көп мәлімет алдық. Сабақ кезінде жеке би қойылымдарын қойып үйренеміз. Фитнес хореография деген сабақ өтіп жатыр. Маған өте ұнайды. Оқытушыларымыздың бәрі біздің жақсы маман болып шығуымызға бар мүмкіндіктерін берудеміз», — дейді ол.

ХОРЕОГРАФИЯ – ӘСЕМДІК ПЕН ДЕНСАУЛЫҚ

кері Гүлнар Мамбетова «Хореографияның қайнар көзі — халық билерінде. Ол — сөзсіз өнер. Оның негізі — би. Ал, би — әсемдік, денсаулық. Би қозғалыстарын меңгеру кез-келген жанға артық болмайды. Әлі де болса аймақта бұл саланы кәсіби мамандар арқылы дамыту мәселесі өзекті. Биге үйретушілердің көбі әуесқойлар, ал академиялық білімі жоқ маман өнерге өз деңгейінде баулиды. Өкінішке орай, хореография мамандығына оқығысы келетіндер саны аздау. Биыл 1-ші курсқа 14 студент түсті. Келесі жылы олардың дене бітімі, дүниетанымы, эстетикалық талғамы өте өзгереді. Бұл құбылысты екінші курс студенттері бойынан байқауға болады. Осы-

Гүлнара ДАУЫЛБАЙҚЫЗЫ

Э.Сафарли «Бақыттың рецепттері»: «Асты дәмді әзірлеу үшін тамақтануды жақсы көру жеткіліксіз. Жалпы әзірлеу процесін жақсы көріп, әрбір минутына махаббат қосу керек. Себебі, махаббат – өмірдің негізі. Ас әзірлеудің де негізі».

СӘБІЗДЕН ЖАСАЛҒАН ҚҰЙМАҚ

Студенттік асүйде осы жолы дәмді ас әзірлейтін физика-математика факультетінің «Математика» мамандығының 2-курс студенті Альбина Нұрлан.

Назарларыңызға Альбина ұсынып отырған тағам «Сәбізден жасалған құймақ» деп аталады. Студент қыз математиканы ғана емес, ас үйдегі тірліктің де қырсырын меңгеріп жатыр екен. Туған үйден алыста жүргендіктен жанында үйретуші анасы жоқ, сондықтан ас дайындауда ол интернет-аспаздардың кеңестеріне жүгінеді.

Альбина құймақтан басқа кондитер өнімдерін әзірлегенді ұнатады. Тәтті торттарды интернеттен қарап, көңіліне ұнағанын пісіре алады. Ал, құймақ қуыру нәзік процесс. Сондықтан құймақ дайындау кез-келген адамның қолынан келмейді, ол үшін біраз қолды «шынықтырып», тәжірибе жинақтайды. Алайда, Альбинаның рецепті бойынша жасап көрейік. Сәбізден жасалған құймақ ерекше сарғыш түсімен ғана емес, тіл үйірер тәттілігімен төбет ашады. Оны таңертеңгі жедел асқа дайындауға болады.

ДАЙЫНДАУ ҮШІН ҚАЖЕТТІ ЗАТТАР:

- * 2 сәбіз;
- * 2 жұмыртқа;
- * 1 ас қасық қант;
- * 1/4 шай қасық тұз;
- * 500 мл сүт;
- * 150 г ұн;
- * 2 ас қасық сұйық май.

Дайындау жолы:

- * Сәбізді тазалап, үккіштен өткізесіз;
- * Жұмыртқаны, қантты, тұзды ыдысқа салып, әбден араластырып алыңыз;
- * Сүтке, жұмыртқа, ұн, сұйық майды құйып араластырыңыз;
- * Дайын болған сұйықтықты 10 минуттай қалдырыңыз. Сосын табаны қыздырып, ожаумен шетінен жұқа етіп, құйып пісіре беруге болады.

P.S.

Дайын құймақты дастарханға қоярда ерекше тәттіқұмарлар үшін құлпынай тосабы немесе қаймақты қоса ұсынуға болады.
Құймақ дайын, ас болсын!

Бетті дайындаған
Сандуғаш ДҮЙСЕНБАЕВА

Газет ҚР Ақпарат және коммуникациялар министрлігінде қайта тіркеліп, №16883-Г куәлігі 08.02.2018 ж. берілген.

Газет айына бір рет шығады
Газет бетінде жарияланған материалдарды көшіріп басу үшін міндетті түрде редакцияның рұқсаты керек.

Zhubanov University
облыстық ақпараттық-танымдық газеті

Меншік иесі:

ҚР БЖҒМ «Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік мемлекеттік университеті» ШЖҚ РМК-ы

Ректор
Бауыржан Ердембеков

Бас редактор
Гүлнара Қараша

Тілшілер:
Сандуғаш Дүйсенбаева
Ажаргүл Қунарова
Салтанат Қустанова

Аудармашы:
Ақбота Орманбекова

Дизайнер:
Айгерім Нуршина

Фотограф:
Есет Саргузин

Редакцияның мекенжайы:

030000, Ақтөбе қаласы,
Ә. Молдағұлова даңғылы, 34,
200 «б» бөлме

Тел: 8 (7132) 55 23 21

E-mail:

zhubanovpress@mail.ru

Сайт: www.arsu.kz

Facebook: Пресс-служба

университета Жубанова

Instagram: zhubanov.official

Таралымы: 5000 дана